

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

06 грудня 2018 р.

Київ

№ 699 - р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України, розглянувши повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Ужгородської міської ради від 13.08.2018 № 03-12/374 (вх. № 682-ПДД від 17.08.2018) та листом з додатковою інформацією від 03.10.2018 № 03-12/485 (вх. № 5-05/12077 від 08.10.2018), яке було подано на виконання пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631,

ВСТАНОВИВ

1. ПОРЯДОК ПОДАННЯ

- (1) Листом від 13.08.2018 № 03-12/374 (вх. № 682-ПДД від 17.08.2018) Виконавчим комітетом Ужгородської міської ради на виконання пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення). Антимонопольним комітетом України листом від 31.08.2018 № 500-29/05-11233 Повідомлення було залишено без руху та запитано додаткову інформацію.
- (2) Листом від 03.10.2018 № 03-12/485 (вх. № 5-05/12077 від 08.10.2018) Виконавчий комітет Ужгородської міської ради надав додаткову інформацію до Повідомлення. Повідомлення прийнято до розгляду.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (3) Ужгородська міська рада (пл. Поштова, 3, м. Ужгород, 88000, ідентифікаційний код юридичної особи 4053699).

2.2. Отримувачі підтримки

- (4) Суб'єкти господарювання.

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (5) Метою (ціллю) підтримки є створення сприятливих умов для економічного та соціального розвитку міста Ужгорода.

2.4. Очікуваний результат

- (6) Встановлення на оптимальному рівні ставок земельного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, які забезпечать розвиток суб'єктів господарювання міста за рахунок зменшення податкового тиску та не призведуть до зростання податкового боргу за зобов'язаннями до бюджету міста.

2.5. Форма підтримки

- (7) Фіскальний захід – встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, земельного податку.

2.6. Підстава для надання підтримки

- (8) Рішення Ужгородської міської ради від 09.07.2015 № 1747 «Про справляння в м. Ужгород місцевих податків і зборів» (зі змінами) (далі – Рішення міської ради).
 (9) Підпункт 12.4.1 пункту 12.4 статті 12 Податкового кодексу України щодо встановлення міськими радами ставок місцевих податків та зборів у межах ставок, встановлених Податковим кодексом України (далі – Кодекс).

2.7. Тривалість підтримки

- (10) З 01.01.2016 по 31.12.2018.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (11) Рішенням міської ради передбачено встановлення таких ставок:

- 1) податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (у відсотках від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр бази оподаткування) для:

- (а) будівель житлової нерухомості єдиної ставки в розмірі 0,4 %;
 (б) об'єктів нежитлової нерухомості залежно від зони їх розташування:
 - периферійна зона – 0,2 %;
 - серединна зона – 0,25 %;
 - центральна зона – 0,3 %;

крім будівель казино та ігорних будинків, для яких встановлено єдину ставку в усіх зонах у розмірі 1,5 відсотка;

- 2) земельного податку (у відсотках від нормативної грошової оцінки земельних ділянок) для:

- (а) земельних ділянок, які перебувають у власності фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб та в постійному користуванні юридичних осіб державної та комунальної форми власності у 2016 році – 0,5 %, у 2017 році – 0,6 %, у 2018 році – 0,7 %;

- (б) земельних ділянок, які перебувають у постійному користуванні юридичних та фізичних осіб (крім державної та комунальної форми власності) у 2016 році – 1 %, у 2017 році – 1,25 %, у 2018 році – 1,5 %;
- (в) сільськогосподарських угідь, у тому числі для потреб лісового господарства та для багаторічних насаджень – 0,3 %;
- (г) земельних ділянок, зайнятих житловим фондом, автостоянками для зберігання особистих транспортних засобів громадян, які використовуються без отримання прибутку гаражно-будівельними, дачно-будівельними та садівницькими товариствами, індивідуальними гаражами, садовими і дачними будинками фізичних осіб, а також за земельні ділянки, надані для потреб сільськогосподарського виробництва, водного та лісового господарства, які зайняті виробничими, культурно-побутовими, господарськими та іншими будівлями й спорудами – 0,03 %;
- (д) земельних ділянок, зайнятих освітніми та спортивними спорудами, які не утримуються за бюджетні кошти, – 0,03 %;
- (е) земельних ділянок, благодійних організацій, створених відповідно до закону, діяльність яких не передбачає одержання прибутків, – 0,01 %;
- (є) земельних ділянок органів державної влади та органів місцевого самоврядування, закладів культури, науки, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, – 0,01 %;
- (ж) земельних ділянок підприємств комунальної власності міста – 0,05 %;
- (з) земельних ділянок підприємств обласної комунальної власності – 0,1 %;
- (и) земельних ділянок на територіях та об'єктах історико-культурного призначення, використання яких не пов'язано з функціональним призначенням цих територій та об'єктів, – 3 %;
- (і) земельних ділянок на територіях та об'єктах природоохоронного, оздоровчого та рекреаційного призначення, використання яких не пов'язано з функціональним призначенням цих територій та об'єктів, – 3 %.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Ознаки державної допомоги

- (12) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (13) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (14) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

4.2. Податкові заходи як об'єкт державної допомоги

- (15) Відповідно до пункту 24 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.
- (16) Статтею 63 зазначеного вище Закону визначено, що доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.
- (17) Відповідно до статті 8 Кодексу в Україні встановлюються загальнодержавні та місцеві податки та збори.
- (18) До загальнодержавних належать податки та збори, що встановлені Кодексом і є обов'язковими до сплати на усій території України, крім випадків, передбачених Кодексом.
- (19) До місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених Кодексом, рішеннями сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах їх повноважень і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.
- (20) Згідно зі статтею 10 Кодексу до місцевих податків та зборів належать:
- податок на майно;
 - єдиний податок;
 - збір за місця для паркування транспортних засобів;
 - туристичний збір.
- (21) Місцеві ради обов'язково встановлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю). Місцеві ради в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору. Установлення місцевих податків та зборів, не передбачених Кодексом, забороняється.
- (22) Відповідно до підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 Кодексу не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (23) Згідно з підпунктом 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 Кодексу **ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості**, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що **не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати**, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

- (24) Згідно з пунктом 274.1 статті 274 Кодексу **ставка податку за земельні ділянки**, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі **не більше 3 відсотків** від їх нормативної грошової оцінки, **для земель загального користування – не більше 1 відсотка** від їх нормативної грошової оцінки, **а для сільськогосподарських угідь – не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка** від їх нормативної грошової оцінки.
- (25) Згідно з пунктом 274.2 статті 274 Кодексу **ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків** від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).
- (26) Відповідно до Повідомлення Європейської Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського союзу (далі - ДФЄС, Договір) щодо фіксованих ставок податків для певних видів діяльності, встановлено наступне.
- (27) Застосування окремих положень, які не містять елементів дискреційного характеру, наприклад, щодо розрахунку податку на прибуток за фіксованою ставкою, може виправдовуватися характером та загальною концепцією системи оподаткування, якщо такі положення розроблені з урахуванням специфічних вимог бухгалтерського обліку або ролі земельних активів у певних галузях.
- (28) У таких випадках зазначені положення не мають вибіркового характеру за умови дотримання таких умов:
- (а) фіксовані ставки застосовуються з метою запобігання диспропорційному адміністративному навантаженню на деякі типи суб'єктів господарювання, з огляду на їхній розмір або сферу діяльності (наприклад, на компанії в галузі сільського господарства або рибництва);
 - (б) встановлення фіксованих ставок для певних суб'єктів господарювання загалом не виражається у зменшенні податкового навантаження на таких суб'єктів порівняно з іншими суб'єктами господарювання та не надає переваг жодній категорії таких суб'єктів.
- (29) У розумінні статті 107 (1) Договору перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.
- (30) На захід державної допомоги поширюється стаття 107 (1) ДФЄС, якщо він сприяє «окремим суб'єктам господарювання або виробництву окремих товарів». Отже, не всі заходи, які сприяють суб'єктам господарювання, відповідають критеріям допомоги, а тільки ті, що вибірково надають переваги окремим суб'єктам господарювання або категоріям суб'єктів господарювання чи окремим галузям економіки.
- (31) Заходи загального застосування, що не надають переваг лише окремим суб'єктам господарювання або окремим товарам, не підпадають під дію статті 107 (1) ДФЄС.
- (32) Матеріальна вибірковість заходу передбачає, що він розповсюджується лише на окремі суб'єкти господарювання (їх групи) або окремі галузі економіки певної держави-члена.

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (33) Відповідно до статті 1 Закону державна підтримка вважається державною допомогою, якщо така підтримка, крім відповідності іншим умовам, надається суб'єкту господарювання, створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (34) Крім того, відповідно до частини другої статті 3 Закону дія Закону не поширюється на підтримку, зокрема, у сфері сільськогосподарського виробництва та рибальства.
- (35) Рішенням міської ради встановлено ставки із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до статті 266 Кодексу. Кодексом передбачено граничний розмір ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у розмірі 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр бази оподаткування. Рішенням міської ради встановлено ставки у розмірі від 0,2 до 1,5 відсотка.
- (36) Отже, встановлення Ужгородською міською радою **ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки**, для:
- будівель житлової нерухомості єдиної ставки в розмірі 0,4 відсотка;
 - об'єктів нежитлової нерухомості залежно від зони їх розташування:
 - периферійна зона – 0,2 відсотка;
 - серединна зона – 0,25 відсотка;
 - центральна зона – 0,3 відсотка;
- крім будівель казино та ігорних будинків, для яких встановлено єдину ставку в усіх зонах у розмірі 1,5 відсотка, у меншому розмірі за максимальний, що визначений Кодексом, в межах територіальної громади міста Ужгорода відповідає положенням Кодексу, не надає переваг суб'єктам господарювання та не містить вибіркового характеру, а отже, **не є державною допомогою**
- (37) Рішенням Ужгородської міської ради від 09.07.2015 № 1747 «Про справляння в м. Ужгород місцевих податків і зборів», зі змінами, встановлено ставки плати за землю відповідно до статті 274 Кодексу. Кодексом передбачено розмір ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування – не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь – не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності). Рішенням міської ради встановлено ставки для земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких проведено, у розмірі від 0,01 до 3 відсотків, для сільськогосподарських угідь – 0,3 відсотка.
- (38) Отже, встановлення Ужгородською міською радою **земельного податку у частині:**
- земельних ділянок, які перебувають у постійному користуванні юридичних та фізичних осіб (крім державної та комунальної форми власності) у 2016 році – у розмірі 1 %, у 2017 році – 1,25 %, у 2018 році – 1,5 %;
 - сільськогосподарських угідь, у тому числі для потреб лісового господарства та для багаторічних насаджень, у розмірі 0,3 %;
 - земельних ділянок, зайнятих житловим фондом, автостоянками для зберігання особистих транспортних засобів громадян, індивідуальними гаражами, садовими і дачними будинками фізичних осіб, а також за земельні ділянки, надані для потреб

сільськогосподарського виробництва, водного та лісового господарства, які зайняті виробничими, культурно-побутовими, господарськими та іншими будівлями та спорудами, у розмірі 0,03 %;

- земельних ділянок органів державної влади та органів місцевого самоврядування у розмірі 0,1 %;
- земельних ділянок на територіях та об'єктах історико-культурного призначення, використання яких не пов'язано з функціональним призначенням цих територій та об'єктів, у розмірі 3 %;
- земельних ділянок на територіях та об'єктах природоохоронного, оздоровчого та рекреаційного призначення, використання яких не пов'язано з функціональним призначенням цих територій та об'єктів, у розмірі 3 %;

у меншому розмірі за максимальний, що визначений Кодексом, у межах територіальної громади міста Ужгорода відповідає положенням Кодексу, не надає переваг суб'єктам господарювання та не містить вибіркового характеру, а отже, **не є державною допомогою**.

(39) Однак встановлення Рішенням міської ради земельного податку в частині:

- земельних ділянок, які перебувають у власності фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб та в постійному користуванні юридичних осіб державної та комунальної форми власності;
- земельних ділянок, які використовуються без отримання прибутку гаражно-будівельними, дачно-будівельними та садівницькими товариствами;
- земельних ділянок, зайнятих освітніми та спортивними спорудами, які не утримуються за бюджетні кошти;
- земельних ділянок, благодійних організацій, створених відповідно до закону, діяльність яких не передбачає одержання прибутків;
- земельних ділянок закладів культури, науки, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів;
- земельних ділянок підприємств комунальної власності міста;
- земельних ділянок підприємств обласної комунальної власності,

може містити ознаки вибіркості та надання переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності, отже, зазначений захід має ознаки державної допомоги.

(40) Враховуючи наведене та відсутність у Комітеті інформації, яка необхідна для всебічного та об'єктивного розгляду допустимості державної допомоги, зокрема:

- на які конкретні витрати суб'єктів господарювання спрямована державна допомога;
- в якому обсязі відповідні витрати покриваються державною допомогою;
- чи має така державна допомога стимулюючий ефект;
- чи обмежені негативні наслідки такої допомоги та інше,

є необхідність у проведенні поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції відповідно до Закону. Отже, зазначене питання буде виділено в окреме провадження.

(41) Разом з тим варто зазначити, що встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та земельного податку органами місцевого самоврядування здійснюється згідно з нормами чинного Податкового кодексу України, який було прийнято Верховною Радою України 02.12.2010.

(42) Відповідно до Прикінцевих та перехідних положень Закону усі надавачі державної допомоги протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом зобов'язані подати Уповноваженому органу повідомлення про програми підтримки суб'єктів

господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом. Чинна державна допомога, що існувала на день набрання чинності цим Законом, яка відповідно до рішення Уповноваженого органу визнана недопустимою для конкуренції, має бути приведена у відповідність із цим Законом у строк, визначений Уповноваженим органом, але не більш як протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом.

(43) Відтак встановлення органами місцевого самоврядування ставок зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та плати за землю є чинними програмами підтримки суб'єктів господарювання за рахунок місцевих ресурсів, яка існувала на день набрання чинності Законом, а отже, у разі приведення норм Податкового кодексу України у відповідність до вимог Закону та положень *acquis* ЄС, рішення органів місцевого самоврядування щодо встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, мають бути приведені у відповідність до Податкового кодексу України.

(44) Експертами проекту технічної допомоги Європейського Співтовариства «Підтримка Антимонопольного комітету України у впровадженні правил державної допомоги» підтримано зазначену позицію листом від 10.05.2018 № SESAR2018/05-02 з аналогічного повідомлення.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Ужгородською міською радою, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка, яку надає Ужгородська міська рада відповідно до рішення Ужгородської міської ради від 09.07.2015 № 1747 «Про справляння в м. Ужгород місцевих податків і зборів» (зі змінами) при встановленні ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та земельного податку в частині:

- земельних ділянок, які перебувають у постійному користуванні юридичних та фізичних осіб (крім державної та комунальної форми власності);
- сільськогосподарських угідь, у тому числі для потреб лісового господарства та для багаторічних насаджень;
- земельних ділянок, зайнятих житловим фондом, автостоянками для зберігання особистих транспортних засобів громадян, індивідуальними гаражами, садовими і дачними будинками фізичних осіб, а також за земельні ділянки, надані для потреб сільськогосподарського виробництва, водного та лісового господарства, які зайняті виробничими, культурно-побутовими, господарськими та іншими будівлями та спорудами;
- земельних ділянок органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- земельних ділянок на територіях та об'єктах історико-культурного призначення, використання яких не пов'язано з функціональним призначенням цих територій та об'єктів;

- земельних ділянок на територіях та об'єктах природоохоронного, оздоровчого та рекреаційного призначення, використання яких не пов'язано з функціональним призначенням цих територій та об'єктів, у меншому розмірі за максимальний, що визначений Податковим кодексом України, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ